

Obsah

Poděkování	9
Terminologická úmluva	10
Úvod	11
Teorie vzdělávání	11
Potřeba klasifikace teorií vzdělávání	13
Spiritualistické teorie	16
Personalistické teorie	17
Kognitivně psychologické teorie	17
Technologické teorie	17
Sociokognitivní teorie	18
Sociální teorie	18
Akademické teorie	19
Poznámka českého vydavatele	22
1 Spiritualistické teorie	23
1.1 Spirituální obnova	23
1.2 Historický přehled a vymezení problematiky	24
1.3 Principy spiritualistického vzdělávání	27
1.4 Pojetí vzdělávání	30
1.4.1 Teorie A. Maslowa	30
1.4.2 Harmanova teorie	33
1.4.3 Leonardova teorie	36
1.4.4 Teorie M. Fergusonové	38
1.4.5 Fotinasova teorie	39
1.5 Závěr	41
2 Personalistické teorie	42
2.1 Rozvoj osobnosti	42
2.1.1 Historický přehled a vymezení problematiky	43
2.1.2 Dvě tendenze personalistického přístupu	47
2.2 Nedirektivní vzdělávání	47
2.2.1 Historický přehled a vymezení problematiky	47
2.2.2 Principy	48
2.2.3 Strategie	48

2.3	Neohumanistické teorie	51
2.3.1	Historický přehled a vymezení problematiky	51
2.3.2	Principy	52
2.3.3	Strategie	53
2.4	Interaktivní teorie rozvoje osoby	56
2.4.1	Historický přehled a vymezení problematiky	56
2.4.2	Principy	57
2.5	Otevřená pedagogika	60
2.5.1	Vymezení problematiky	60
2.5.2	Principy	60
2.6	Závěr	63
3	Kognitivně psychologické teorie	65
3.1	Konstrukce poznání	65
3.2	Konstruktivistické didaktické postupy	65
3.2.1	Historický přehled a vymezení problematiky	65
3.2.2	Prekoncepty	68
3.2.3	Některé ukázky konstruktivistických didaktik	71
3.2.4	Alosterický model	73
3.2.5	Epistemologické rušení	78
3.3	Pedagogické profily	80
3.3.1	Model Antoine de la Garanderie	80
3.3.2	Pedagogické profily a vyučování matematiky	83
3.4	Závěr	87
4	Technologické teorie	89
4.1	Spásá prostřednictvím technologie	89
4.2	Dvě hlavní tendence	91
4.3	Systémová tendence	93
4.3.1	Historický přehled a vymezení problematiky	93
4.3.2	Tvorba vyučování (ID)	95
4.4	Hypermediální tendence	99
4.4.1	Vývoj hypermediálních teorií	99
4.4.2	Principy uspořádání hypermediálního prostředí	102
4.4.3	Příklady otevřených hypermediálních prostředí	108
4.5	Minimální příprava	111
4.6	Závěr	115

5	Sociokognitivní teorie	117
5.1	Člověk a jeho prostředí - vzájemná interakce	117
5.2	Sociokognitivní teorie sociálního učení	120
5.2.1	Historický přehled a vymezení problematiky	120
5.2.2	Principy	122
5.2.3	Pedagogické strategie	125
5.3	Teorie sociokognitivního konfliktu	128
5.3.1	Historický přehled a vymezení problematiky	128
5.3.2	Principy	129
5.3.3	Pedagogické strategie	132
5.4	Vygotského sociálně-historická teorie	132
5.4.1	Historický přehled a vymezení problematiky	132
5.4.2	Principy	134
5.4.3	Pedagogické strategie	135
5.5	Teorie kontextualizovaného učení	136
5.5.1	Historický přehled a vymezení problematiky	136
5.5.2	Principy	137
5.5.3	Pedagogické strategie	139
5.6	Teorie kooperativního vyučování a učení	141
5.6.1	Historický přehled a vymezení problematiky	141
5.6.2	Principy	143
5.6.3	Pedagogické strategie	145
5.7	Závěr	150
6	Sociální teorie	152
6.1	Sociální teorie vzdělávání	152
6.2	Institucionální pedagogika	153
6.2.1	Sociálně psychosociologický proud	154
6.2.2	Psychoanalytický proud	156
6.2.3	Institucionální pedagogika a nedirektivnost	157
6.2.4	Paradox institucionální pedagogiky	158
6.3	Pedagogiky probouzející uvědomění	159
6.3.1	Paulo Freire	160
6.3.2	Pedagogiky osvobození	164
6.3.3	Kritická pedagogika	170
6.4	Ekosociální teorie vzdělávání	180
6.4.1	Sociální pedagogika rozvíjení sebe samého	181
6.4.2	Systémové vzdělávání v ekospolečnosti	185

6.4.3	Zkušenostní vzdělávání	188
6.4.4	Kurikulum budoucnosti	190
6.5	Závěr	194
7	Akademické teorie	196
7.1	Kvalitní vzdělávání je problémem	196
7.1.1	Barbaři přicházejí!	196
7.1.2	Dvě tendence návratu ke klasickým akademickým teoriím	199
7.3	Tradicionalistické teorie	200
7.3.1	Historický přehled a vymezení problematiky	200
7.3.2	Principy	204
7.3.3	Program klasického vzdělávání	207
7.4	Generalistické teorie	208
7.4.1	Problém kvalitního vzdělání	208
7.4.2	Principy všeobecného vzdělání	209
7.4.3	Pedagogické strategie	217
7.5	Závěr	219
8	Závěr	222
8.1	Otazníky nad vzděláváním	222
8.2	Která teorie je nejlepší?	223
8.3	Za novou ekosociální kompetenci	227
	Literatura doplněná v českém překladu	229
	Literatura	230